



Rada ERÚ

Energetický regulační úřad
Masarykovo nám. 5, 586 01 Jihlava

Č. j.: 09514-46/2018-ERU

V Jihlavě dne 30. září 2020

R o z h o d n u t í

O rozkladu pana [REDAKCE] (dále též „účastník řízení“), proti rozhodnutí Energetického regulačního úřadu č. j. 09514-41/2018-ERU ze dne 17. ledna 2020 (sp. zn. OSR-09514/2018-ERU), kterým Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, uznal účastníka řízení vinným ze spáchání dvou přestupků podle § 90 odst. 1 písm. k) energetického zákona, kterých se měl dopustit z nedbalosti tím, že porušil zákaz stanovený v § 46 odst. 9 energetického zákona tak, že nejméně od 20. září 2018, kdy obdržel od provozovatele distribuční soustavy, společnosti ČEZ Distribuce, a.s. (dále též „distributor“), výzvu k odstranění a okleštění stromoví a jiných porostů v ochranném pásmu nadzemního vedení (dále jen „výzva k odstranění porostů“) na pozemku parc. č. [REDAKCE] obec [REDAKCE], v katastrálním území [REDAKCE], jehož je vlastníkem, do současné doby nechává na tomto pozemku růst porosty nad výšku 3 metrů, a zákaz stanovený v § 46 odst. 8 písm. d) energetického zákona tím, že od přesně nezjištěné doby, kdy došlo na pozemku parc. č. [REDAKCE] obec [REDAKCE] v katastrálním území [REDAKCE] k oplocení zařízení elektrizační soustavy provozovatele distribuční soustavy, znemožňuje a podstatně znesnadňuje správci zařízení elektrizační soustavy přístup k předmětným zařízením, kterými jsou nadzemní vedení vysokého napětí 22 kV linky JAKA, úsekový vypínač [REDAKCE], distribuční transformační stanice [REDAKCE] a část vedení nízkého napětí do 1 kV (**výrok I.**), za což mu byla uložena úhrnná pokuta ve výši 20 000 Kč (**výrok II.**), povinnost náhrady nákladů řízení ve výši paušální částky 1 000 Kč (**výrok III.**) a dále opatření k nápravě spočívající v povinnosti odstranit protiprávní stav specifikovaný ve výroku I. (**výrok IV.**), Rada Energetického regulačního úřadu (dále též „Rada“) jako nadřízený správní orgán Energetického regulačního úřadu podle § 17b odst. 10 písm. b) energetického zákona rozhodla v souladu s § 96 odst. 2 energetického zákona ve spojení s § 90 odst. 1 písm. c) a § 90 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), na návrh rozkladové komise, ustavené podle § 152 odst. 3 správního řádu, takto:

I. Výrok I. rozhodnutí Energetického regulačního úřadu č. j. 09514-41/2018-ERU ze dne 17. ledna 2020 (sp. zn. OSR-09514/2018-ERU) se mění tak, že v písmenu a) výroku se slova „z nedbalosti“ nahrazují slovem „úmyslně“.

II. Výrok I. rozhodnutí Energetického regulačního úřadu č. j. 09514-41/2018-ERU ze dne 17. ledna 2020 (sp. zn. OSR-09514/2018-ERU) se mění tak, že v písmenu b) výroku se slova „z nedbalosti“ nahrazují slovem „úmyslně“ a vypouští se slova „a podstatně“ a „znemožňuje“.

III. Ve zbylé části se rozklad pana [REDAKCE] bytem [REDAKCE], proti rozhodnutí Energetického regulačního úřadu č. j. 09514-41/2018-ERU ze dne 17. ledna 2020 (sp. zn. OSR-09514/2018-ERU) zamítá a napadené rozhodnutí se potvrzuje.

Odůvodnění:

I. Průběh správního řízení na prvním stupni

Dne 21. září 2018 bylo Energetickému regulačnímu úřadu doručeno sdělení účastníka řízení, že společnost ČEZ Distribuce, a.s., nekoná v souladu s § 24 odst. 2 elektrizačního zákona a že účastník řízení na náklad správce distribuční soustavy provede odstranění a okleštění stromové rostoucího v blízkosti elektrizační soustavy, které ohrožuje její bezpečný a spolehlivý provoz, když byl na tuto skutečnost distributorem upozorněn. Za tuto činnost požadoval účastník od správce distribuční soustavy zaplacení zálohy ve výši přesahující 29 000 Kč, a dále požádal o vypnutí elektřiny v termínu, který si sám stanovil. Ve svém sdělení distributora upozornil, že jakýkoli neoprávněný a nepovolený vstup na předmětný pozemek bude pokutovat smluvní pokutou 50 000 Kč.

Účastník řízení ke svému podání přiložil sdělení Městského úřadu Uhlířské Janovice ze dne 10. září 2019, ze kterého plyne, že stavební úřad na předmětném pozemku žádnou stavbu spočívající v pokládce kabelů nepovoloval, a dále výzvu správce distribuční soustavy k odstranění a okleštění stromové a jiných porostů a stanovení jeho rozsahu ze dne 17. září 2018, ve které provozovatel distribuční soustavy upozorňuje účastníka řízení, že při kontrole elektrického vedení vedoucího přes jeho pozemek bylo zjištěno, že vzrůstem stromů a jiných porostů dochází k porušení § 46 odst. 9 energetického zákona, neboť tyto dřeviny v ochranném pásmu nadzemního vedení přesahují výšku 3 metry, čímž je ohrožen spolehlivý a bezpečný provoz zařízení distribuční soustavy. Provozovatel distribuční soustavy stanovil účastníku řízení lhůtu k nápravě do 3. října 2018 s tím, že pokud dřeviny z ochranného pásma neodstraní, provede tuto činnost sám. Dále pak byla součástí sdělení účastníka řízení zpráva společnosti Com – Pakt Energy, a.s., ze dne 30. července 2018, kterou tato společnost dává účastníku řízení na vědomí, že byla pověřena provozovatelem distribuční soustavy k výměně izolátorových závěsů na jeho pozemku, a proto v druhé polovině roku budou její pracovníci nuceni vstupovat a vjíždět na pozemek účastníka řízení.

Energetický regulační řad účastníkovi řízení dne 10. října 2018 odpověděl sdělením, kterým ho seznámil s právy a povinnostmi podle § 46 odst. 9 energetického zákona a dále s tím, že oznámení společnosti Com – Pakt Energy, a.s., je vyrozuměním vlastníka pozemku o budoucím vstupu na jeho pozemek za využití § 25 odst. 3 písm. f) energetického zákona. Nakonec uzavřel, že oprávněnost stavby na předmětném pozemku může posoudit pouze stavební úřad či soud. Na tuto repliku odpověděl účastník řízení ještě téhož dne v tom smyslu, že nesouhlasí se sdělením Energetického regulačního úřadu, dává podnět k prošetření chování distributora, požaduje odstranit větve po jeho zásahu a uhradit způsobenou škodu.

Dne 24. října 2018 se dopisem Energetický regulační úřad snažil vysvětlit účastníkovi řízení opětovně jeho povinnosti a odpovědnost za nedodržování zákazů činnosti v ochranném pásmu energetických zařízení a právo odstraňovat stromoví provozovatelem distribuční soustavy, pokud toto neučiní sám vlastník pozemku. Na toto sdělení účastník řízení opětovně reagoval a sdělil Energetickému regulačnímu úřadu, že je s jeho činností nespokojen a že jeho podnět má být řešen podle správního řádu. Věc byla interně postoupena příslušnému útvaru k provedení šetření.

Tímto šetřením bylo mimo jiné zjištěno, že účastník řízení jako majitel předmětného pozemku nechává růst v ochranném pásmu nadzemního vedení v blízkosti energetických zařízení porosty nad výšku 3 metry a brání provozovateli distribuční soustavy v přístupu k energetickým zařízením na pozemku umístěným. Provozovatel distribuční soustavy vyzval účastníka řízení k odstranění či okleštění porostů a poučil jej o tom, že porušením zákazu stanoveného v § 46 odst. 9 energetického zákona se dopouští přestupku. Účastník řízení byl též dotázán, zda okleštění či odstranění porostů zajistí sám. Účastník řízení společnosti WeWood s.r.o., která byla pověřena provozovatelem distribuční soustavy k odstranění či okleštění porostů, sdělil, že nesouhlasí se vstupem na předmětný pozemek. Z šetření Energetického regulačního úřadu vyplynulo, že energetická zařízení umístěná na předmětném pozemku jsou oplocena drátěným pletivem a přístup k nim je znemožněn. Z fotodokumentace pořízené pracovníky Energetického regulačního úřadu je patrné, že se v ochranném pásmu nadzemního vedení nacházejí porosty náletových dřevin převyšující výšku 3 metry. Podle sdělení provozovatele distribuční soustavy se energetická zařízení na předmětném pozemku nacházejí od roku 1981, přičemž pozemek a jeho části nebyly nikdy dříve oploceny. Oplocení pak brání přístupu k energetickým zařízením a účastník řízení tento přístup odmítá umožnit, a to ani po výzvě.

Dne 10. října 2019 bylo účastníkovi řízení doručeno oznámení o zahájení správního řízení, na které tento reagoval dne 17. října 2019. Účastník řízení ve svém vyjádření uvedl, že si není vědom žádného protiprávního jednání, přičemž protiprávního jednání se má dopouštět provozovatel distribuční soustavy.

Energetický regulační úřad poskytl účastníkovi řízení možnost vyjádřit se k podkladům rozhodnutí v souladu s § 36 odst. 3 správního řádu. Účastník řízení opětovně dne 12. listopadu 2019 uvedl, že si není vědom žádného přestupkového jednání a zažádal si o opis spisu.

Dne 2. prosince 2019 Energetický regulační úřad opětovně účastníka řízení vyrozuměl o možnosti nahlížet do spisu a možnosti pořizovat si ze spisu výpisy a kopie. Dne 18. prosince 2019 účastník řízení opětovně uvedl, že žádný přestupek nespáchal, že se na jeho pozemku vyskytly další stavby a činnosti „skupiny ČEZ“ nebo jejím prostřednictvím objednanými společnostmi a on není k těmto činnostem přizván a nemá se jim jak bránit.

II. Napadené rozhodnutí

Rozhodnutím Energetického regulačního úřadu č. j. 09514-41/2018-ERU ze dne 17. ledna 2020 byl účastník řízení uznán vinným ze spáchání dvou přestupků podle § 90 odst. 1 písm. k) energetického zákona jednáním popsáním ve výroku tohoto rozhodnutí, za což mu byla udělena úhrnná pokuta ve výši 20 000 Kč, povinnost uhradit náklady řízení a opatření k nápravě.

V napadeném rozhodnutí se správní orgán zabýval nejdříve tím, zda účastník řízení porušil zákaz stanovený v § 46 odst. 8 písm. d) energetického zákona, který stanoví, že v ochranném pásmu nadzemního a podzemního vedení, výroby elektřiny a elektrické stanice je zakázáno provádět činnosti, které by znemožňovaly nebo podstatně znesnadňovaly přístup k těmto zařízením, a zákaz stanovený v § 46 odst. 9 energetického zákona, dle kterého platí, že v ochranném pásmu nadzemního vedení je zakázáno vysazovat chmelnice a nechávat růst porosty nad výšku 3 metry. Energetický regulační úřad došel k závěru, že z vlastního šetření a z vyjádření provozovatele distribuční soustavy, jakož i samotného účastníka řízení, je nesporné, že účastník řízení je tím, kdo znemožňuje a podstatně znesnadňuje (odmítá umožnit) provozovateli distribuční soustavy či jím pověřeným osobám přístup k energetickým zařízením, a kdo na svém pozemku v ochranném pásmu nadzemního vedení nechává přes obdrženu výzvu k odstranění porostů nadále tyto porosty růst nad výšku 3 metry. Správní orgán se též zabýval otázkou vymezení doby spáchání skutku, kdy dle jeho názoru protiprávní stav nastal nejpozději dne 20. září 2018, kdy účastník řízení obdržel výzvu k odstranění či okleštění porostů od správce distribuční soustavy.

V napadeném rozhodnutí pak správní orgán vypořádal námitky účastníka řízení a dále se zabýval naplněním formální a materiální stránky vytýkaného přestupku. Co se týká formální stránky, došel k závěru, že účastník řízení svým jednáním naplnil znaky dvou přestupků podle § 90 odst. 1 písm. k) energetického zákona. Pokud jde o materiální stránku, její naplnění správní orgán spatřuje v ohrožení zájmu společnosti na zajištění spolehlivého a bezpečného provozu energetického zařízení, které je součástí elektrizační soustavy a ochraně života, zdraví a majetku osob, neboť jednáním účastníka řízení dochází k ohrožení energetických zařízení a ohrožení zákonem chráněných společenských zájmů a hodnot.

Jako k přitěžujícím okolnostem přihlédl správní orgán ke způsobu a okolnostem spáchání přestupků, zejména k přístupu účastníka řízení, který ignoruje žádosti provozovatele distribuční soustavy a brání mu v přístupu k energetickým zařízením a nechává nadále růst v ochranném pásmu nadzemního vedení porosty, dále pak k tomu, že účastník řízení bezdůvodně podmiňuje odstranění porostů úhradou zálohy a jakýkoli vjezd na pozemky váže na uhrazení smluvní pokuty. Jako další přitěžující okolnost správní orgán vyhodnotil délku trvání protiprávního stavu, zavinění formou vědomé nedbalosti a dále skutečnost, že účastník řízení spáchal dva přestupky. Skutečnost, že účastník řízení není evidován v rámci žádného jiného přestupkového řízení, naopak správní orgán zhodnotil jako polehčující okolnost

III. Rozklad účastníka řízení

Proti rozhodnutí Energetického regulačního úřadu č. j. 09514-41/2018-ERU ze dne 17. ledna 2020, které mu bylo doručeno dne 27. ledna 2020, podal účastník řízení dne 10. února 2020 rozklad. Dle účastníka řízení bylo napadené rozhodnutí vydáno v rozporu s právními předpisy.

Konkrétně pak účastník řízení uvedl, že napadené rozhodnutí je nezákonné, účelové, a vydané ve prospěch distributora. Správní orgán zkrátil účastníka řízení na jeho právech, když mu neumožnil seznámit se se spisem a odmítl mu zaslat jeho kopii, přičemž účastník řízení současně vyslovil nesouhlas s uložení náhrady nákladů řízení. Účastník řízení poukázal na to, že byl poškozen distributorem, který vykácel stromy na předmětném pozemku při údržbě energetického zařízení bez jeho souhlasu a vědomí. Energetická zařízení jsou dle námitek účastníka řízení nepovolenou stavbou. Přestupek podle výroku I. a) napadeného

rozhodnutí považuje účastník řízení za promlčený. Podle tvrzení účastníka řízení distributor přes jeho opakované požadavky nepřerušil dodávky elektřiny, aby mu umožnil stromy vykácet. Účastník řízení spatřuje pochybení správního orgánu zejména v tom, že přestože distributor omezuje jeho vlastnická práva na jeho pozemcích, omezuje mu na ně přístup a znemožňuje mu své pozemky oplotit, chovat na něm zvířata a provádět jinou zemědělskou činnost, tak Energetický regulační úřad vůči distributorovi neuplatňuje žádné kroky, a naopak viní účastníka řízení z přestupku.

V rozkladu účastník řízení dále uvádí, že správní orgán chybně zdokumentoval jeho rodinné poměry, které mu znemožňují jezdit po úřadech a seznamovat se se spisem. Přes tyto události mu Energetický regulační úřad opakovaně neměl vyhovět v jeho požadavku na zaslání kopie spisu.

Společnost WeWood s.r.o. pak účastníkovi řízení, dle jeho vyjádření, neměla předložit pověření k činnostem v ochranném pásmu a nespecifikovala účel a druh prováděné činnosti na předmětném pozemku, nehledě na to, že činnosti se měly týkat nepovolených staveb distributora. Účastník řízení tak měl být poškozen na svých základních právech, konkrétně na právu nedotknutelnosti soukromého majetku.

Účastník řízení dále tvrdí, že jej Energetický regulační úřad nutí porušovat právní předpisy, přičemž vedené správní řízení má negativní vliv na zdraví účastníka řízení a stojí jej finanční prostředky. Původci nezákonného stavu (distributorovi) pak Energetický regulační úřad neuložil žádné opatření k nápravě, čímž měl porušit zásadu nestrannosti a zákonnosti. K uloženému opatření k nápravě pak účastník řízení sdělil, že pokud bude nucen opatření k nápravě splnit, odstraní distributorovy černé stavby, neboť tyto ohrožují život a zdraví osob.

IV. Řízení o rozkladu

Rozklad účastníka řízení byl podán včas a splňoval předepsané náležitosti. Na základě podaného rozkladu Rada po jeho projednání v rozkladové komisi zřízené podle § 152 odst. 3 správního řádu rozhodla tak, jak je uvedeno ve výrokové části tohoto rozhodnutí, a to z následujících důvodů.

Podle § 98 odst. 1 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o přestupcích“), odvolací správní orgán přezkoumává napadené rozhodnutí v plném rozsahu.

Podle § 90 odst. 1 písm. k) energetického zákona se fyzická osoba dopustí přestupku tím, že poruší některý ze zákazů stanovených v § 46 odst. 8, 9, 10 nebo v § 68 odst. 3 nebo 5 energetického zákona. Podle § 46 odst. 8 písm. d) energetického zákona pak platí, že v ochranném pásmu nadzemního a podzemního vedení, výroby elektřiny a elektrické stanice je zakázáno provádět činnosti, které by znemožňovaly nebo podstatně znesnadňovaly přístup k těmto zařízením. Podle § 46 odst. 9 energetického zákona je v ochranném pásmu nadzemního vedení zakázáno vysazovat chmelnice a nechávat růst porosty nad výšku 3 m.

Po přezkoumání napadeného rozhodnutí Rada konstatuje, že správní orgán prokázal, že účastník řízení jako vlastník předmětného pozemku v ochranném pásmu zařízení distribuční soustavy nechal růst porosty nad povolenou výšku a znemožnil provozovateli distribuční soustavy přístup k jeho zařízením. Je ovšem třeba uvést, že Rada spatřuje vadu ve formulaci výroku I. písm. b) napadeného rozhodnutí, kdy dle jejího názoru nelze současně

znemožňovat a zároveň podstatně znesnadňovat správci elektrizační soustavy přístup k zařízením distribuční soustavy. Uvedené ustanovení prostřednictvím odkazovací normy v § 90 odst. 1 písm. k) energetického zákona vytváří dvě samostatné skutkové podstaty přestupku. Rada též uvádí, že nelze mít za to, že by vytýkané přestupky byly spáchány nedbalostně, z okolností daného případu je nedbalostní zavinění takřka vyloučeno. Na okraj Rada dále konstatuje, že úroveň odůvodnění napadeného rozhodnutí, zejména v části právních úvah prvostupňového správního orgánu, je relativně nízká, když však podle názoru Rady rozhodnutí není nepřezkoumatelným, neboť je zřejmé, na základě jakých úvah a skutečností Energetický regulační úřad rozhodl, avšak veškeré úvahy jsou podány velmi stručně.

Podle názoru Rady by o nedbalostním jednání účastníka řízení bylo možno uvažovat pouze tehdy, pokud by nevěděl o skutečnosti, že na jeho pozemku rostou porosty nad stanovenou výškou, resp. pokud by provedl opatření, u nichž by nebylo patrné, že jsou způsobilé znemožnit distributorovi přístup k zařízením distribuční soustavy. V případě vybudování oplocení kolem zařízení distribuční soustavy je zřejmé, že se jednalo o výsledek záměrné činnosti účastníka řízení. Stejně tak z jednotlivých vyjádření účastníka řízení ve správním řízení, jakož i předchozích vůči distributorovi, je patrné, že si byl vědom stavu, který na jeho pozemku panuje. K formě zavinění je pak třeba uvést, že dle § 15 zákona o přestupcích je přestupek spáchán úmyslně, jestliže pachatel chtěl svým jednáním porušit zájem chráněný zákonem nebo věděl, že svým jednáním může porušit nebo ohrozit zájem chráněný zákonem, a pro případ, že jej poruší nebo ohrozí, s tím byl srozuměn. Z nedbalosti pak pachatel páchá přestupek, jestliže věděl, že svým jednáním může porušit nebo ohrozit zájem chráněný zákonem, ale bez přiměřených důvodů spoléhal na to, že tento zájem neporuší nebo neohrozí, nebo nevěděl, že svým jednáním může porušit nebo ohrozit zájem chráněný zákonem, ač to vzhledem k okolnostem a svým osobním poměrům vědět měl a mohl. Účastník řízení tím, že oplotil pozemek, na kterém stojí zařízení distribuční soustavy a umožnění přístupu na něj podmiňuje platbami provozovatele distribuční soustavy, znemožňuje přístup k zařízením elektrizační soustavy a dále nechal růst na předmětném pozemku porosty nad dovolenou výškou 3 metry. O svých povinnostech a následcích jejich porušení dle energetického zákona byl účastník řízení poučen dopisem provozovatele distribuční soustavy dle spisového materiálu dne 17. září 2018 (č. 1. správního spisu 105). Ačkoliv hranice mezi zaviněním v podobě nepřímého úmyslu a vědomé nedbalosti není vždy jednoznačná, v projednávaném případě účastník řízení svým jednáním zjevně cílí na znemožnění přístupu k zařízením. Dle názoru Rady účastník řízení tedy úmyslně porušuje § 90 odst. 1 písm. k) energetického zákona a na něj navázaná ustanovení § 46 odst. 8 písm. d) a odst. 9 energetického zákona, tedy i právem chráněný zájem společnosti na spolehlivém a bezpečném provozu energetických zařízení, neboť věděl, že svým jednáním může porušit nebo ohrozit zájem chráněný zákonem, a pro případ, že jej poruší nebo ohrozí, s tím byl srozuměn. Účastník řízení tedy spáchal vytýkané jednání v nepřímém úmyslu.

Pokud jde o výrok I. písm. a) napadeného rozhodnutí, že účastník řízení ponechal na pozemku růst stromů nad výškou 3 metry, byl tento stav nepochybně zjištěn jako dlouhodobě trvající, mj. při ohledání na místě provedeném pracovníky Energetického regulačního úřadu dne 3. července 2019. Z vyjádření účastníka řízení ze dne 23. října 2017 a 21. září 2018 plyne, že odstranění porostů ze svojí strany podmiňoval zaplacením zálohové platby po distributorovi.

Co se týká výroku o vině, konkrétně výroku I. písm. b) napadeného rozhodnutí, tak zde je Rada toho názoru, že účastník řízení znemožňoval správci elektrizační soustavy přístup k zařízením distribuční soustavy. Tento názor Rada zastává, neboť až do vydání rozhodnutí ve věci neměl distributor možnost vstupu na nemovitost účastníka řízení. Podle § 25 odst. 3 písm. f) energetického zákona má provozovatel distribuční soustavy právo vstupovat a vjíždět na cizí nemovitosti v souvislosti se zřizováním, obnovou a provozováním distribuční soustavy. Z toho lze nepochybně dovozovat existence povinnosti vlastníka pozemku mu vstup či vjezd umožnit, jakkoliv zákon ji nepřilíš vhodně formuluje skrze zákaz v § 46 odst. 8 písm. d) energetického zákona. Činnosti, které by znemožňovaly nebo podstatně znesnadňovaly přístup k těmto zařízením, mohou mít nepochybně různý charakter. Nutno konstatovat, že samotné oplocení zařízení distribuční soustavy by nebylo překážkou vstupu na pozemek ze strany distributora, pokud by účastník řízení na základě opakovaných výzev přístup umožnil. O tom svědčí např. e-mailová odpověď ze dne 29. března 2019 společnosti ELEKTRO MARTÍNEK s.r.o., nebo sdělení distributorovi ze dne 21. září 2018, kde uvedl, že za neoprávněný vstup na svůj pozemek bude požadovat „smluvní pokutu“ 50 000 Kč. To samé sdělil dne 20. září 2018 společnosti WeWood s.r.o. Nutno konstatovat, že i vstup na pozemky za účelem oklešťování stromů spadá pod § 25 odst. 3 písm. f) energetického zákona, dále je z fotodokumentace založené ve spise patrné, že zařízení jsou oplocena, tj. bez součinnosti účastníka řízení k nim distributor vstup umožněn nemá.

Co se pak týká námitek účastníka řízení, zejména námitky nezákonnosti a účelovosti napadeného rozhodnutí a toho, že bylo vydáno ve prospěch distributora, k tomu Rada uvádí následující. Energetický regulační úřad obdržel od účastníka řízení podnět, kdy účastník řízení uvedl, že jej distributor poškozuje na jeho majetkových právech svou činností na předmětných pozemcích. Provedeným šetřením bylo zjištěno, že distributor postupuje v souladu s právními předpisy, avšak vlastník pozemku, tedy účastník řízení, mu brání v přístupu k energetickým zařízením opakovanými zákazy vstupu na pozemky a oplocením zařízení elektrizační soustavy, čímž porušuje energetický zákon. Energetický regulační úřad pak dospěl k závěru, že ze strany účastníka řízení došlo k jednání, které může naplňovat znaky přestupku, a proto zahájil správní řízení, ve kterém bylo rozhodnuto o spáchání dvou přestupků v souběhu, uložení pokuty a opatření k nápravě spočívající v povinnosti odstranit protiprávní stav. Z vyjádření účastníka řízení plyne, že se cítí být poškozený na svých majetkových právech jednáním distributora, v důsledku čehož považuje své jednání vůči distributorovi za správné a legální, když mu znemožňuje přístup k energetickým zařízením, která mají být dle účastníka řízení černou stavbou. Účastník řízení své jednání nepovažuje za nezákonné, ale za správné, přestože byl mnohokrát upozorněn na porušování energetického zákona. Energetický regulační úřad je pak jako dozorový orgán povinen v rámci stanovené kompetence dohlížet na dodržování energetického zákona.

Nutno konstatovat, že otázku náhrady za omezení vlastnického práva (k níž patrně účastník řízení ve své argumentaci směřuje), přičemž formou omezení vlastnického práva jsou i tzv. legální břemena (např. právo na vstup a vjezd na pozemek) není Energetický regulační úřad věcně příslušný řešit, jedná se o otázku vyplývající z norem soukromého práva a je na účastníkovi řízení, aby se v případě zájmu domáhal po distributorovi nějaké formy náhrady. Tyto účastníkem řízení tvrzené nároky nicméně nemohou ospravedlnit protiprávní jednání účastníka řízení, nejedná se o okolnosti vylučující protiprávnost ve smyslu § 24 a násl. zákona o přestupcích. Předmětem ochrany je v daném případě zařízení distribuční soustavy, které je ex lege provozováno ve veřejném zájmu. Ustanovení energetického zákona ohledně

zajištění vstupu na nemovitosti, na nichž se distribuční soustava nachází (což je v daném případě prokazatelné), a ohledně odstraňování porostů, slouží k zajištění provozuschopnosti a spolehlivosti distribuční soustavy, přeneseně pak k zajištění veřejného zájmu na zásobování elektrickou energií a nelze odmítat plnění zákonem uložených povinností či poručování zákazů proto, že se účastník řízení domnívá (Rada naprosto nehodnotí, zda oprávněně), že je postupem distributora poškozován. Pokud se účastník řízení ad absurdum domnívá, že by v teoretickém případě neoprávněného umístění zařízení distribuční soustavy na svých nemovitostech mohl jednat způsobem, kterým by mohl způsobit poruchu či havárii na zařízení distribuční soustavy, je třeba takový přístup odmítnout.

Účastník řízení namítal, že byl zkrácen na svých procesních právech tím, že mu nebylo umožněno seznámit se spisem a bylo mu odepřeno zaslání kopie správního spisu, o kterou účastník řízení opakovaně žádal. Podle § 38 odst. 1 správního řádu platí, že účastníci řízení a jejich zástupci mají právo nahlížet do spisu, a to i v případě, že je rozhodnutí ve věci již v právní moci. Není-li účastník zastoupen, může spolu s účastníkem nahlížet do spisu i jeho podpůrce. Zde je třeba konstatovat, že toto ustanovení přímo neupravuje formu, jakou může být nahlížení do spisu realizováno. Rada má za to, že technické prostředky umožňují, aby toto právo účastníka řízení na nahlížení do spisu bylo možno realizovat formou poskytnutí kopie spisu v elektronické podobě na CD/DVD nosič a její zaslání účastníkovi řízení. Tyto způsoby realizace nahlížení do spisu jsou dle Rady finančně méně nákladné, a to jak pro účastníka řízení, tak pro správní orgán. Dle 38 odst. 4 správního řádu je pak s právem nahlížet do spisu spojeno právo činit si výpisy a na to, aby správní orgán pořídil kopie spisu nebo jeho části.

Podle názoru Rady neodporuje právním předpisům účastníkovi řízení na jeho žádost zaslat kopii spisu. Bylo by ze strany prvostupňového správního orgánu vstřícné a neodporující žádnému právnímu předpisu, aby byla účastníkovi řízení kopie spisového materiálu takto zaslána. Z běžné úřední činnosti Energetického regulačního úřadu je Radě známo, že zasílání elektronické kopie spisu na datovém nosiči na žádost účastníka řízení není postupem, který by Energetický regulační úřad neprováděl.

Otázkou je, zda tímto postupem zatížil správní orgán správní řízení vadou nezákonnosti. Jak uvedl poradní spor ministra vnitra ke správnímu řádu a správnímu trestání v Závěru č. 169 (dostupné na www.mvcr.cz), „*Ustanovení § 38 odst. 4 správního řádu zakotvuje právo na to, aby správní orgán pořídil kopie spisu nebo jeho části. Z tohoto ustanovení ani ze základních zásad činnosti správních orgánů nelze dovodit povinnost správního orgánu takto pořízenou kopii zaslat osobě oprávněné k nahlížení do spisu poštou nebo elektronicky*“. Podle přijatého výkladu správní řád koncipuje právo na pořízení kopie jako integrální součást práva nahlížet do spisu, což zřetelně vyjadřuje slovy „*s právem nahlížet do spisu je spojeno právo...*“. Právo na pořízení kopie tedy není ve správním řádu upraveno jako samostatné právo, ale jako součást práva na nahlížení do spisu.

Toto pojetí odpovídá závěrům judikatury správních soudů. Nejvyšší správní soud uvedl v rozsudku ze dne 23. června 2011, sp. zn. 5 As 16/2011, následující: „*K povinnosti zaslat kopie listin ze správního spisu účastníkům řízení se již tento soud vyjadřoval v rozsudku č. j. 2 As 9/2008 - 77 dne 13. června 2008, od jehož závěrů není důvodů se odklonit ani v nyní projednávané věci, i když byly učiněny ke správnímu řádu, zákonu č. 71/1967 Sb. Podle správního řádu, zákona č. 500/2004 Sb., jeho § 38 odst. 4, s právem nahlížet do spisu je spojeno právo činit si výpisy a právo na to, aby správní orgán pořídil kopie spisu nebo jeho*

části, nikoliv však právo, aby správní orgán kopie účastníku řízení zasílal“. Jakkoliv Rada tedy doporučuje prvostupňovému správnímu orgánu větší míru vstřícnosti, je zřejmé, že nepostupoval nezákonně. Účastníka řízení dne 29. listopadu 2019 poučil o možnostech realizace práva na nahlížení do spisu, účastník řízení standardně se správním orgánem komunikovat e-mailem a mohl podle názoru Rady své požadavky konkretizovat nebo na sdělení ze dne 29. listopadu 2019 jinak reagovat.

Co se týká námitky promlčení skutku, dle výroku I. a) napadeného rozhodnutí, tak zde je třeba uvést, že účastník řízení nijak neupřesnil, odkdy měly porosty v ochranném pásmu růst a měly mít výšku vyšší než 3 metry, ovšem v daném případě není tato informace relevantní. Minimálně ještě v době vydání napadeného rozhodnutí totiž v ochranném pásmu distribuční soustavy na předmětném pozemku porosty vyšší než 3 metry rostly, přičemž jejich neodstranění představuje trvalý stav započatý v okamžiku, kdy stromy v ochranném pásmu překročily výšku 3 metrů, a trvalý do doby jejich odstranění či okleštění. Podle § 31 odst. 2 písm. c) zákona o přestupcích platí, že promlčecí doba počíná běžet u trvalého přestupku dnem následujícím po dni, kdy došlo k odstranění protiprávního stavu. Podle § 8 zákona o přestupcích je trvalý přestupek takový přestupek, jehož znakem je jednání pachatele spočívající ve vyvolání a následném udržování protiprávního stavu nebo jednání pachatele spočívající v udržování protiprávního stavu, který nebyl pachatelem vyvolán. Tím, že účastník řízení stále nechává v ochranném pásmu nadzemního vedení růst porosty vyšší než 3 metry, stále udržuje protiprávní stav, tedy dělá to i přes zákonný zákaz vyjádřený v § 46 odst. 9 energetického zákona. S ohledem na výše uvedené je tedy třeba konstatovat, že nejméně do vydání napadeného rozhodnutí nepočala promlčecí doba běžet. Účastníkovou námitku promlčení jeho jednání je tak lichá. Nadto jeho podání z 11. listopadu 2016 se týkalo realizace údajně nepovolených staveb na jeho pozemku, nikoliv odstranění porostů. Nutno říct, že již v roce 2016 Energetický regulační úřad účastníkovi řízení pod č. j. 11858-5/2016-ERU sděloval informaci, že nové vedení je zřizováno na pozemku parc. č. ■■■■, na pozemku parc. č. ■■■■ zařízení distribuční soustavy vzniklo ještě za účinnosti zákona č. 79/1957 Sb., o výrobě, rozvodu a spotřebě elektřiny (elektrisační zákon). Na zařízení na pozemku parc. č. ■■■■ byla v roce 2016 prováděna rekonstrukce, nedošlo tedy k umístění žádné nové nepovolené stavby.

K námitce, že místní šetření ze strany pracovníků správního orgánu proběhlo v rozporu s § 51 správního řádu Rada uvádí, že se nejednalo o úkon správního řízení, které bylo zahájeno až následně, ale o úkon v rámci šetření ve smyslu § 3 zákona č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád), ve znění pozdějších předpisů, o němž byl v souladu s § 3 odst. 2 uvedeného zákona učiněn záznam.

Pokud pak účastník řízení tvrdí, že mu distributor nezajistil přerušení dodávky elektřiny, tak zde Rada uvádí, že účastník řízení požadoval vypnutí elektřiny ke konkrétnímu datu a času, ale též platbu za odstranění či okleštění porostů rostoucích v ochranném pásmu. Platbu za takovou činnost účastník řízení požadoval zcela neoprávněně a je třeba si uvědomit, že distributor nemůže přerušit dodávku elektřiny do distribuční soustavy podle požadavku účastníka řízení, a to na dobu v řádu 15 kalendářních dnů. Účastník řízení byl poučen o dodržení minimální vzdálenosti od elektrického vedení, pokud nebyl schopen požadavek dodržet, mohl oznámit, aby odstranění stromů provedl distributor.

Další námitkou účastníka řízení bylo, že správní orgán nezmapoval jeho rodinné poměry. K tomu Rada uvádí, že účastník řízení byl dle § 36 správního řádu poučen,

že má právo před vydáním rozhodnutí navrhnout důkazy a činit jiné návrhy, vyjádřit se k podkladům rozhodnutí a vyjádřit své stanovisko. Za celou dobu řízení se účastník řízení nevyjádřil o svých rodinných poměrech, tuto informaci použil až v rámci rozkladu jako jeden z důvodů tohoto opravného prostředku. Rada pak uvádí, že bez jakéhokoli konkrétního vyjádření účastníka řízení není v silách žádného správního orgánu, aby zmapoval rodinné poměry účastníka řízení.

Pokud pak účastník řízení namítá, že mu nebylo ze strany společnosti WeWood s.r.o. předloženo pověření provozovatele distribuční soustavy a nebyla specifikována činnost v ochranném pásmu, tak zde Rada nevidí nedostatek, když účastník řízení z vyjádření provozovatele distribuční soustavy ze dne 17. září 2018 jasně věděl, že má být odstraněno či okleštěno stromoví, a to tak, že to měl udělat buď účastník řízení ve stanovené lhůtě nebo společnost WeWood s.r.o. Plná moc či pověření slouží pak jen k prokázání toho, že je jedna osoba oprávněna v určité věci jednat za druhého, toto v daném případě nebylo třeba, neboť účastník řízení získal tuto informaci od distributora.

V. Závěr

Při přezkumu rozhodnutí Energetického regulačního úřadu v rozsahu podle § 98 odst. 1 zákona o přestupcích Rada jako odvolací orgán dospěla k závěru, že napadené rozhodnutí bylo vydáno na základě spolehlivě zjištěného skutkového stavu věci, který prvostupňový správní orgán správně posoudil po právní stránce jakožto spáchání dvou přestupků podle § 90 odst. 1 písm. k) energetického zákona. Podle názoru Rady ovšem prvostupňový správní částečně pochybil při vymezení protiprávních jednání účastníka řízení, kdy jednak nesprávně jeho jednání označil za nedbalostní a dále ve výroku I. b) nedostatečně vymežil jednání účastníka řízení z hlediska alternativ uvedených v § 46 odst. 8 písm. d) energetického zákona. Proto výrok I. napadeného rozhodnutí Rada změnila způsobem uvedeným ve výroku tohoto rozhodnutí. Uvedená změna rozhodnutí nepředstavuje porušení zásady *reformatio in peius*, když podle názoru Rady vyhodnocení jednání účastníka řízení jakožto úmyslných neodůvodňuje uložení vyšší sankce oproti napadenému rozhodnutí.

Poučení o opravném prostředku:

Proti tomuto rozhodnutí není podle § 17b odst. 11 energetického zákona přípustný opravný prostředek.

Ing. Stanislav Trávníček, Ph.D., v. r.
předseda Rady Energetického regulačního úřadu

Obdrží:

